

**УХВАЛА
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

**про відмову у відкритті конституційного провадження у справі
за конституційною скаргою Ковальова Юрія Юрійовича щодо
відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3
частини першої статті 208, частини четвертої статті 424 Кримінального
процесуального кодексу України**

Київ
30 вересня 2026 року
№ 246-3(І)/2026

Справа № 3-224/2026(467/26)

Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України
у складі:

Петришина Олександра Віталійовича – головуючого,
Олійник Алли Сергіївни – доповідача,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного
провадження у справі за конституційною скаргою Ковальова Юрія Юрійовича
щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини
першої статті 208, частини четвертої статті 424 Кримінального процесуального
кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Олійник А.С. та дослідивши матеріали
справи, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Ковальов Ю.Ю.
із клопотанням перевірити на відповідність Конституції України

(конституційність) пункт 3 частини першої статті 208, частину четверту статті 424 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Згідно з пунктом 3 частини першої статті 208 Кодексу уповноважена службова особа має право без ухвали слідчого судді, суду затримати особу, підозрювану у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у вигляді позбавлення волі, „якщо є обґрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину, віднесеного законом до підслідності Національного антикорупційного бюро України“.

Відповідно до частини четвертої статті 424 Кодексу „ухвала слідчого судді після її перегляду в апеляційному порядку, а також ухвала суду апеляційної інстанції за результатами розгляду апеляційної скарги на таку ухвалу оскарженню в касаційному порядку не підлягають“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

До Вищого антикорупційного суду звернувся детектив Національного бюро Третього підрозділу детективів Третього Головного підрозділу детективів Національного антикорупційного бюро України Цимбал О.Р. із клопотанням, погодженим прокурором другого відділу управління процесуального керівництва, підтримання публічного обвинувачення та представництва в суді Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Висоцькою Н.В., про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо Ковальова Ю.Ю.

Вищий антикорупційний суд ухвалою від 24 червня 2026 року частково задовольнив вказане клопотання, зокрема застосував до Ковальова Ю.Ю. запобіжний захід у вигляді тримання під вартою до 20 серпня 2026 року включно та визначив заставу в розмірі 3 000 000 грн.

Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду ухвалою від 10 серпня 2026 року апеляційні скарги прокурора другого відділу управління

процесуального керівництва, підтримання публічного обвинувачення та представництва в суді Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Висоцької Н.В., Ковальова Ю.Ю. та його захисника Великоцького А.О. залишила без задоволення, а ухвалу Вищого антикорупційного суду від 24 червня 2026 року – без змін.

Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду керувалася тим, що „підставою для затримання Ковальова Ю.Ю. стали обґрунтовані підстави вважати, що можлива втеча з метою ухилення від кримінальної відповідальності особи, підозрюваної у вчиненні тяжкого або особливо тяжкого корупційного злочину, віднесеного законом до підслідності Національного антикорупційного бюро України.

Слідчий суддя перевінив законність затримання та, враховуючи реальні обґрунтовані підстави можливої втечі, дійшов правильного висновку, що органом досудового розслідування були дотриманні положення ст. 208 КПК України як щодо порядку, так і щодо підстав затримання Ковальова Ю.Ю.“.

3. Ковальов Ю.Ю. стверджує, що „правопорядок України взагалі не містить механізмів судового контролю після затримання без ухвали суду. Частини третя і п'ята статті 29 Конституції України, статті 206, 211, 192–194 КПК України передбачають доставлення особи до суду, часові межі затримання, загальні повноваження слідчого судді щодо захисту свободи та розгляд клопотання про запобіжний захід. Однак ці гарантії діють *post factum*, тоді як загальним правилом частини другої статті 29 Конституції є попереднє вмотивоване рішення суду“, а „конституційний дефект полягає не у буквальній відсутності будь-якого наступного контролю, а в тому, що такий контроль є лише наступним, не рівнозначний попередньому дозволу, не завжди має окремим предметом правомірність минулого затримання і не здатний перетворити прогноз можливої втечі після завершеного злочину“.

Крім того, автор клопотання зазначає, що внаслідок застосування частини четвертої статті 424 Кодексу він „був позбавлений будь-якої можливості

касаційного контролю ухвали, яка містить остаточний у відповідному апеляційному провадженні висновок щодо доводу про законність уже здійсненого позбавлення свободи“, що порушує його право на дієвий судовий захист, визначений статтею 55 Конституції України у взаємозв'язку з її статтею 29.

На підтвердження своєї позиції автор клопотання посилається на приписи Конституції України, Кодексу, рішення Конституційного Суду України, практику Європейського суду з прав людини, а також на судові рішення у своїй справі.

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України керується таким.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Конституційний Суд України не наділений повноваженням *ex officio* формулювати або обґрунтовувати конституційну скаргу замість суб'єкта права на конституційну скаргу, оскільки це суперечило б природі індивідуальної конституційної скарги та призвело б до виходу Конституційного Суду України за межі повноважень, визначених Конституцією України.

Вимоги щодо обґрунтованості конституційної скарги не повинні бути витлумачені надмірно формалістично, їх призначення полягає у створенні передумов для ефективного здійснення конституційного правосуддя.

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що Ковальов Ю.Ю., цитуючи, зокрема, окремі норми Конституції України, юридичні позиції Конституційного Суду України, судові рішення, не навів аргументів щодо неконституційності оспорюваних приписів Кодексу, а фактично висловив незгоду із судовими рішеннями у своїй справі. Крім того, Ковальов Ю.Ю. не погоджується із законодавчим регулюванням права на касаційне оскарження судових рішень суду апеляційної інстанції.

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що висловлення незгоди із судовими рішеннями не можна вважати обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів закону [ухвали Другого сенату Конституційного Суду України від 6 червня 2018 року № 17-у(П)/2018, від 23 лютого 2022 року № 5-у(П)/2022, від 7 вересня 2022 року № 5-уп(П)/2022].

Наведене свідчить про те, що конституційна скарга Ковальова Ю.Ю. не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Ковальова Юрія Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 3 частини першої статті 208, частини четвертої статті 424 Кримінального процесуального кодексу України

на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**